

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21**

**השופט סאאב דבור
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית כנרת**

ת"מ 177/21

העותר: עורכי דין לקידום מנהל תקין

נגד

המשיבים: מועצה מקומית ריינה
ראש המועצה המקומית ריינה

עתירה דחופה למתן צו מניעה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה)

לפניי עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט – 1959 (להלן: "חוק הבחירות") המורה על מניעת קיום אירוע חנוכת "אולם ספורט מודרני", העתיד להתקיים היום, 24.10.18 שעה 14:00 ביישוב ריינה, וזאת בהיותו תעמולת בחירות אסורה לפי סעיף 2א לחוק הבחירות.

ממידע שהיגע לעותרת ביום 22.10.18, נודע, כי מועצה מקומית ריינה פרסמה מודעה לציבור וחילקה הזמנות לפיהן הזמינה את התושבים לאירוע חנוכת אולם ספורט מודרני ביישוב, כאשר על-פי המתוכנן - האירוע יכלול נאומי פתיחה, מופעי תרבות וכיבוד, הכל במימון מלא של המועצה (להלן: "האירוע").

עם קבלת המידע, בו ביום (22.10.18) פנתה העותרת בבהילות למשיבים בציינה, כי דומה, שתכלית האירוע הינה לזכות באהדה רבה של התושבים שישתתפו באירוע וכי הדבר ישמש תעמולת בחירות אסורה. לגישת העותרת, מדובר באירוע חריג ומשכך הוא מהווה תעמולת בחירות אסורה על פי דין. כן, אין כל צורך חיוני בקיום האירוע בתקופה זו דווקא ואין כל מניעה לקיימו לאחר הכרעת הבוחר.

המבקשת נימקה את בקשתה ותמכה אותה בפסיקה רלבנטית ועתרה לקבל צו המונע קיום האירוע היום ולדחותו עד לאחר הבחירות. בין היתר, הפנתה להחלטה שניתנה לאחרונה בת"מ 172/21 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש עיריית נהריה ואח'** (22.10.18)

עמוד 1 מתוך 4

את הבקשה העברתי לתגובתם המידית של המשיבים. אלה בתגובתם, ביקשו לדחות את העתירה; זאת מכמה נימוקים.

ראשית, הועלתה טענה בדבר אי מיצוי הליכים. לדידם, העותרת פנתה אליהם רק ביום 22.10.18 וביקשה את התייחסותם באשר לקיום האירוע עד יום למחרת שעה 10:00 בבוקר ואין חולק, כי מדובר בפרק זמן קצר ביותר ובלתי סביר להשיב לפנייתם.

באשר לעובדות האופפות את האירוע עצמו, לטענת ב"כ המשיבים, עבודות בניית אולם הספורט החלו מלפני זמן רב. ברם, בעקבות קשיים רבים ומגוונים, נגרם עיכוב באשר לקצב ביצוע העבודות ורק לאחרונה הצליחו לסיים את העבודות ולקבל את המסמכים הדרושים לחנוכה שלו.

ראש המועצה עצמו ו/או מי מנבחריו הציבור לא יישאו דברים ולא ינאמו באירוע. לא זו אף זו, ההזמנה לאירוע אינה חתומה על ידי ראש המועצה או נבחריו כלשהם. כן, יוזם האירוע הינו מחלקת הספורט במועצה; משכך, על רקע מסד עובדתי זה, לא מדובר בתעמולת בחירות אסורה ואין כל מניעה לקיים את האירוע.

ב"כ המשיבים אף הפנה להחלטה קודמת אשר ניתנה על ידי במסגרת תר"מ 58/21 עורכי דין למען קידום מנהל תקין נ' מועצה מקומית כפר כנא ואח'.

דיון והכרעה

סעיף 2א לחוק הבחירות קובע:

"לא יעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעו בפסקאות (1), (2), (3), (4), ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא יעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה..."

הפסיקה החמירה עם הוראות סעיף 2א בכל הנוגע לנבחריו ציבור מכהנים וזאת כדי לצמצם את היתרון וחוסר השוויון בגיוס תמיכה למועמד מכהן. ראו דברי כב' השופט ס' גובראן בתר"מ 14/20 חברי סיעת למען התושבים במועצת העיר רעננה נ' חופרי (מיום 16/6/13), היפים לענייננו:

"45. לגישתי, לאור הפוטנציאל הגלום לשימוש לרעה במשאבי ציבור על ידי נבחריו ציבור מכהנים, יש לאמץ גישה פרשנית מחמירה. על פיה, מקרים המצויים ב"תחום האפור", קרי – אינם בבירור בגדר תעמולת בחירות אסורה או מותרת, נכריע לרוב כי הינם בגדר תעמולה אסורה. זאת, לאור הפגיעה האפשרית בשוויון

עמוד 2 מתוך 4

בין המועמדים, טוהר השירות הציבורי, ואמון הציבור שיפגע אם כספיו שלו המוחזקים על ידי העירייה בנאמנות ולטובתו, ינותבו למען הגדלת סיכויי של נבחר ציבור מכהן להיבחר בשנית".

כפי שנקבע לא אחת, הקביעה האם פרסום הוא בגדר תעמולת בחירות נקבע על פי מבחן הדומיננטיות (בג"ץ 869/92 זילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692,704 (1992)). הובהר, כי ככל שמועד הבחירות קרוב יותר למועד הפרסום, ניטה יותר לדעה, כי מטרתו הדומיננטית היא להשפיע בעקיפין על הבחור. בהקשר זה, תיבחן השאלה - האם מדובר בפעולה שגרתית של הרשות או בפעולה ייחודית וחד פעמית ומה היקף ההשפעה הצפוי של הפעולה על הבוחרים.

עוד בהקשר זה, ראה החלטתו של כבי' השופט (בדימוס) סלים גובראן, בתיק תר"מ 40/20 עו"ד חיים אברג'יל נגד אבירים דהרי ועיריית קרית גת (מיום 25.7.13), סעיף 6 שם, כך נקבע:

"לשם ההכרעה במבחן הדומיננטיות בתקופה זו יבחנו בין היתר השאלות האם עסקינן בפעולה שגרתית של הרשות או בפעולה ייחודית וחד פעמית, מה היקף ההשפעה הצפוי של הפעולה על הבוחרים, ומה חשיבות התכלית האחרת העומדת בבסיס הפעולה והמחייבת את קיומה בסמיכות לבחירות".

ככל שהדברים נוגעים לאירוע נשוא המחלוקת דכאן, הנני סבור כי מדובר באירוע שמטרתו הברורה והמובהקת אינה אלא תעמולת בחירות. האירוע הוזמן תוך פרק זמן קצר; אף בתגובת המשיבים לא ברור מתי נוצרו/שוגרו הזמנות לאירוע כאשר לצד זאת, לטענת העותרת, נודע לה ביום 22.10.18 את דבר קיום האירוע, קרי, יומיים לפני המועד של האירוע. גם הקרבה ליום הבחירות הקבוע (כאשר נותרו ימים ספורים בלבד) אומרת דרשני. אין כל סיבה ואין כל הצדקה לקיום האירוע דווקא בתאריך הקבוע. מדובר באירוע חריג שלא נהוג לעשותו באופן קבוע ולא הוצגה סיבה אפשרית כלשהי לנחיצות קיומו דווקא במועד זה.

אם כבר החלו בעבודות בנייתו של אותו אולם ספורט מזה זמן רב ורק לאחרונה הצליחו לסיימו, אין כל מניעה לדחיית אירוע הפתיחה החגיגי לעוד מספר ימים עד לאחר ההכרעה בבחירות.

העובדה, שאין בכוונת ראש המועצה לשאת דברים באירוע ואף אם הוא אינו היוזם של ההזמנה, עדיין, אין בה כדי לסייע בידי המשיבים. קיום האירוע במועד כה סמוך למועד הבחירות, ללא כל הצדקה עניינית לכך, מטיל צל כבד באשר למטרה העומדת מאחורי קיומו בשלב זה.

לאור האמור, ובהינתן המבחנים אשר נקבעו בפסיקה, ובהתאם למבחן הדומיננטיות, במיוחד לאור הקרבה למועד הבחירות, ניכר, כי ענין לנו באירוע שיכול להשפיע על הבחור. שוב, לא מדובר בפעולה שגרתית של הרשות, כי אם בפעולה ייחודית וחד פעמית שאין נחיצות לקיימה דווקא בתקופה זו.

עמוד 3 מתוך 4

לא נעלמה מעיניי החלטתי בתר"מ 58/21 הנ"ל אליה הפנו המשיבים. יש לאבחן אותה החלטה שם וזאת על רקע נסיבות המקרה בו עסקינן; כמה סיבות לכך; ראשית, בשל הקרבה למועד הבחירות הקבוע שכן, מדובר כאן באירוע האמור להתקיים ימים ספורים בלבד לפני מועד הבחירות. שנית, אין ולא הוצגה כל סיבה מוצדקת לקיום האירוע דווקא במועד היעוד/הקבוע. כן, מה פגיעה תיגרם ככל ויידחה. זאת להבדיל מהמקרה אליו הפנו המשיבים שכן, שם, דובר על שידור משחק גמר המונדיאל שמועדו ידוע מראש (וזאת מספר חודשים לפני יום הבחירות).

בשולי החלטתי, אציין, כי הועלתה טענה בדבר מיצוי הליכים. גם בהקשר זה יודגש, כי לעותרים נודע על אודות האירוע רק יומיים לפני קיומו. לא ברור גם מהתגובה אשר הוגשה מאת המשיבים, מתי היה הפרסום וההזמנה לאירוע בכלל. מכאן, ובשל דוחק הזמן, לא היתה ברירה בידי העותרת לפעול אחרת.

לאור כל המובא לעיל, נעתר אני לעתירה ומורה על מניעת קיום אירוע חנוכת "אולם ספורט מודרני" העתיד להתקיים היום, 24.10.18 שעה 14:00, ביישוב ריינה.

להביא החלטה זו לידיעת הצדדים בדחיפות.

ניתנה היום 24.10.2018, ט"ו בחשוון התשע"ט.

סאאב דבור

**שופט של בית משפט מחוזי נצרת
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית כנרת**